

{اقتصاد}

نبرد با بیکاری با ابزار تعاونی

بخش اقتصاد– پدیده اقتصادی اجتماعی «بیکاری» آثار سوء فراوانی را به جامعه تحمیل کند؛ از این رو، مقابله با آن و چاره اندیشی برای اشتغالزایی همواره جزو برنامه های دولت های مختلف بوده که بهبود سهم تعاون تا ۲۵ درصد بر اساس سیاست‌های کلی اصل ۴۴، یکی از راه های ممکن است.

به گزارش ایرنا، بر پایه آخرین گزارش مرکز آمار ایران در پاییز امسال نسبت به مدت مشابه پارسال نرخ بیکاری در ۱۶ استان کاهش یافت.

بررسی جداول مرکز آمار ایران نشان می دهد نرخ بیکاری در پاییز امسال ۱۱٫۷ درصد بود که نسبت به مدت مشابه پارسال تغییری نکرد؛ در حالی که نرخ مشارکت اقتصادی در این مدت ۰٫۶ درصد افزایش یافت.

نرخ مشارکت اقتصادی (نرخ فعالیت) که به معنی نسبت جمعیت فعال (شاغل و بیکار) به جمعیت در سن کار است، پاییز پارسال ۳۹٫۹ درصد بود و پاییز امسال به ۴۰٫۵ درصد رسید.

بررسی آمار نیروی کار در پاییز ۱۳۹۷ نشان می دهد در این فصل ۶۶ میلیون و ۹۷۲ هزار نفر در سن ۱۰ سال به بالا قرار داشتند که از این میزان ۲۷ میلیون و ۹۶ هزار نفر جمعیت فعال و در سن اشتغال بودند.

گزارش نرخ بیکاری جوانان ۱۵ تا ۲۹ ساله حاکی از آن است که ۲۴٫۵ درصد از فعالان این گروه سنی در پاییز ۱۳۹۷ بیکار بودند.

بودجه چهار هزار میلیارد تومانی تعاونی ها برای اشتغالزایی

بیکاری، پدیده ای تک بعدی نیست که فقط با اتکا به توانایی یک بخش بتوان با آن مقابله کرد؛ بلکه باید از همه فرصت ها برای اشتغالزایی بهره برد.

بخش تعاون به عنوان یکی از سه رکن اصلی اقتصاد کشور در کنار بخش های خصوصی

و دولتی محسوب می شود که بر اساس سیاست‌های کلی اصل ۴۴، سهم این بخش از اقتصاد کشور باید به ۲۵ درصد افزایش یابد؛ در آن صورت می تواند در اشتغالزایی نقش موثرتری داشته باشد.

یکی از مزیت های بخش تعاون «ارتباط تنگاتنگ و نزدیک با مردم» و «جمع آوری سرمایه های خرد برای سرمایه گذاری های کلان» است. بنابراین باید از این فرصت ها برای مقابله با بیکاری بهره برد.

در این پیوند، قرار است از فرصت های اشتغالزایی بخش تعاون در لایحه بودجه سال ۱۳۹۸ با تعیین ۲ ردیف در اعتباری برای وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی حمایت شود.

نگونه که مدیرکل بودجه وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی چندی پیش به ایرنا گفت: در بودجه سال آینده سه هزار میلیارد تومان از منابع این وزارتخانه برای اشتغال و یک هزار و یکصد میلیارد تومان برای اجرای قانون حمایت از معلولان در نظر گرفته شده است.

«سیدمحمود اکرم» افزود: از محل جدول شماره ۲۱ لایحه بودجه نیز حدود یک هزار میلیارد تومان برای اشتغال در نظر گرفته شده است که در صورت تحقق، همه درآمدهای دولت به بخش اشتغال تخصیص می یابد.

جلوگیری از افزایش سهم مسکن در سبد خانوار نیازمند چاره اندیشی

بخش اقتصاد– متخصصان بخش ساختمان و مسکن به افزایش سهم مسکن در سبد خانوارهای ایرانی اشاره کرده و می گویند: میزان آن در برخی موارد به ۳۰ درصد و فراتر از آن نیز می رسد این روند با استانداردهای روز فاصله دارد و در نتیجه کیفیت زندگی را با چالش روبرو ساخته است.

به گزارش ایرنا، بازار مسکن در ایران و به ویژه در کلان شهرها شرایط طبیعی ندارد؛ از یک سو به دلیل کاهش قدرت خرید مردم در شهر تهران – برپایه آمار اتحادیه مشاوران املاک-میزان خرید و فروش در این بازار با کاهش ۶۷ درصدی در آذرماه نسبت به آبان امسال روبرو شده و از سوی دیگر با وجود رکود، قیمت‌ها هر روز بیشتر می‌شود.

کارشناسان بازار مسکن معتقدند که شرایط کنونی، زنگ خطر رکود تورمی در بازار مسکن را به صدا درآورده است که با توجه به درگیر بودن ۱۲۰ صنعت با صنعت ساختمان، می‌تواند به سرعت به بخش‌های دیگر اقتصاد نیز منتقل شود.

واقعیت بخش ساختمان و مسکن امروز ابعاد دیگری هم دارد، قیمت‌ها در بخش خرید و فروش عزم صعود دارند و از سوی دیگر بازار اجاره نیز گوی سبقت را در این عرصه ربوده و رشد قیمت زیادی را تجربه کرده است.

تلاش برای افزایش قیمت در بازار بی‌مشتری

بررسی ها نشان می دهد، بدون توجه به اینکه بازار مسکن در حالت رکود به سر می‌برد، رشد میانگین مبلغ اجاره، روند رو به رشد خود را دنبال کرده است. براساس اعلام مرکز آمار ایران، در مدت سه سال اخیر، روند افزایش مبلغ اجاره

بیش از قیمت مسکن بوده و سبب شده تا سهم هزینه‌های مسکن در سبد خانوار بین ۳۰ تا ۳۴ درصد برسد که رقمی بالایی است. ارقام منتشر شده مرکز آمار نشان می دهد، با وجود آنکه تعداد معاملات در شهرها در سال‌های گذشته روند نزولی داشته اما قیمت واحدهای مسکونی همچنان صعودی بوده

تاب آوری «کم» بنگاه های خرد

مدیرکل توسعه تعاون وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی نیز توسعه تعاون را یکی از راهکارهای مقابله با بحران بیکاری دانست.

«سیدمعین هاشمی» ا گفت: در شرایط کنونی اقتصاد، بنگاه های خرد و متوسط تاب آوری کمی دارند اما با توسعه تعاون می توان علاوه بر تقویت بنگاه ها بستر ایجاد فرصت های شغلی جدید را مهیا کرد.

این مسئول افزود: بنگاه های خرد و متوسط بخش عمده ای از واحدهای تولیدی را تشکیل می دهند که از بازارهای هدف سهم کمی دارند و در مقابل مشکلات نیز بشدت آسیب پذیرند. وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی نیز بیست و نهم آذرماه در حاشیه برگزاری نشست مدیران سازمان آموزش فنی و حرفه ای کشور در کرج از تخصیص اعتبار ویژه از سوی رهبر معظم انقلاب برای اشتغالزایی در مناطق محروم با جمعیت کمتر از ۱۰ هزار نفر و روستاها خبر داد و گفت این اعتبار برای راه اندازی واحدهای اقتصادی زودبازده اختصاص یافته که میزان آن قابل توجه است. «محمد شریعتمداری» اشتغالزایی را یکی از راه های بهبود ایستادگی مقابل دشمن در شرایط تحریم دانست و بر اهمیت آموزش های مهارتی برای توسعه پایدار و رفع بیکاری تاکید کرد.

رشد ۲ برابری بودجه پیشنهادی بخش تعاون برای سال ۱۳۹۸

مدیرکل توسعه تعاون وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی ادامه داد: اگر از تعاونی ها حمایت جدی تری شود و تعاونی های فعال سازماندهی و ساماندهی شوند بدون شک علاوه بر تقویت نقش تعاون در اقتصاد می توان از ظرفیت های این بخش برای مقابله با بیکاری بهره مند شد.

هاشمی توسعه بخش تعاون را مهمترین راهکار برای مقابله با بیکاری دانست و تصریح کرد: برای تحقق این هدف باید سهم بودجه ای تعاون با هدف توانمندسازی و آموزش تعاونگران افزایش پیدا کند.

وی افزود: برای سال ۱۳۹۸ بودجه پیشنهادی بخش تعاون با رشد ۱۰۰ درصدی، از پنج میلیارد تومان به ۱۰ میلیارد تومان رسیده است اما این عدد نمی تواند در واقعیت برای توسعه بخش تعاون بزرگ و معنادار باشد.

«با این همه، در شرایط اقتصادی کنونی کشور باید از این منابع به بهترین شکل استفاده شود».

تعاونی ها؛ روزنه ای برای بهبود شرایط اقتصادی

مدیرکل توسعه تعاون وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی تصریح کرد: باید نگاه به تعاون را پررنگ تر کنیم؛ زیرا بخش تعاون با توجه به مزیت هایی که دارد می تواند در شرایط فعلی روزنه ای برای اقتصاد از منظر تولید و مصرف باشد و همچنین شرایط فعلی را حفظ کند. هاشمی درباره ظرفیت های بخش تعاون در زمینه توزیع کالا یادآوری کرد: تعاونی ها در دوران جنگ آزمون خود را در عرصه توزیع بخوبی پس دادند؛ بنابراین باید از این فرصت در بازار داخلی و خارجی بهره برد و بستر ایجاد فرصت های شغلی جدید را مهیا کرد.

کلام آخر

بدون تردید بخشی از دلیل بروز بیکاری و ناتوانی در خلق فرصت های جدید شغلی ناشی از تبعات تحریم و دشوارسازی روابط تجاری ایران با سایر کشورها برای فروش محصولات یا تامین مواد اولیه است اما راه حلی های عبور از این سدها چندان دور از دسترس نیست.

بخش تعاون از بنگاه های خرد و کوچک تشکیل شده است که می توانند از فرصت های گوناگون مانند عقد قراردادهای دو یا چندجانبه با شرکای خارجی، حضور در کنسرسیوم های صادراتی و غیره بدرستی استفاده کرده و با تامین مواد اولیه یا ارزآوری رونق را به عرصه صادرات و تولید بازگردانند. همچنین تعاونی ها می توانند سرمایه های خرد مردمی را جمع آوری و به سرمایه ای کلان برای واحدهای بزرگ تولیدی تبدیل کنند تا بدین ترتیب از یک سو مشکل کمبود نقدینگی برای واحدهای تولیدی برطرف شده و از سوی دیگر مردم در امر تولید مشارکت داشته باشند و سرمایه های خود را به سوی بازارهای سودآورانه هدایت نکنند. اگر این شیوه در کشور اجرایی شود با یک تیر چند نشان زده ایم؛ از یک سو سفته بازی در بازارها کنترل و از سوی دیگر فرصت های شغلی جدید خلق می شود و تعاونی ها نیز می توانند به سهم ۲۵ درصدی در اقتصاد که در سیاستهای اصل ۴۴ تعیین شده است، نزدیک تر شوند. در سیاست های اقتصاد مقاومتی که سال ۱۳۹۲ از سوی رهبر معظم انقلاب ابلاغ شد، هم بر اهمیت فعالسازی بخش تعاون و تولید و صادرات در قالب نگرش تولید درونزا و برون نگر تاکید شده است و هم بر جلب مشارکت های مردمی در اقتصاد.

سهم مسکن در سبد خانوار نیازمند چاره اندیشی

مختصری می داند که بعد از حل کاربردی مشکل مسکن، می‌تواند موثر باشد.

وی می افزاید: در شرایط کنونی، مشکل مسکن، همه دهک‌ها را درگیر کرده، بنابراین نیازمند راهکاری اساسی و همه جانبه است.

خانه‌های خالی ضامن حیات شهر

این کارشناس بازار مسکن ادامه می دهد: وجود خانه‌های خالی و سر به سر شدن تعداد واحدها با خانوارها به این معناست که دیگر مشکلی به نام مسکن وجود ندارد. به گفته وی، هیچ کس نمی‌تواند این ضریب را به صفر برساند و حیات هر شهری به آن نیاز دارد. وی می گوید: خانه‌های هر شهری در هر زمانی که کارشناسی شود، بین پنج تا هشت درصد خالی است. ستاریان می افزاید: سال آینده رکود تورمی را در بازار مسکن مشاهده خواهیم کرد، اما این موضوع بعد از شهریور اتفاق می‌افتد؛ زیرا تا زمان، فروش یا یک حرکت اعطای تسهیلات به سهولت انجام شود؛ حتی این افزایش تدابیری اندیشیده نشود، رکود تورمی حتمی است.

ضرورت جذب منابع در بخش ساختمان و مسکن

ستاریان تاکید دارد که برای جلوگیری از وقوع رکود تورمی باید تلاش شود تا منابع در بخش ساختمان و مسکن جذب شود و از آن فرار نکند؛ همچنین ضمن تسهیل قوانین تولید در این بخش، تسهیلات لازم را برای تحریک تقاضا تامین کنند. وی، تسهیلات در بانک‌ها را محدود دانسته و می گوید: رقم تسهیلات باید افزایش یابد و از سوی دیگر اعطای تسهیلات به سهولت انجام شود؛ حتی این افزایش تسهیلات می‌تواند بیشتر از رشد قیمت مسکن باشد.

این کارشناس بازار مسکن، تشویق به تولید بیشتر و در کنار آن تحریک تقاضا برای جلوگیری از توقف ساخت را از راهکارهای سامان دادن به بازار مسکن برشمرد و می افزاید: زمانی که تولید متوقف می‌شود به فاصله یک تا دو سال، با کمبود بسیار بالایی در بخش ساختمان و مسکن روبرو می‌شویم.

هدف وزارت نیرو از افزایش تعرفه آب و برق چیست؟

خدمات بسیار بالاتر از افزایش قیمت در آب و برق بوده است ،در دولت فعلی نیز در اردیبهشت‌ماه سال جاری تعرفه آب و برق هفت درصد افزایش یافت اما این رقم نیز نتوانست فاصله قیمت تمام شده و آنچه از مشترکان اخذ می‌شود را پر کند. در این بین وزارت نیرو بهترین راهکار را مدیریت مصرف و افزایش تعرفه مشترکان پرمصرف دانسته است و به‌ویژه در دولت دوازدهم یکی از اصلی‌ترین شعارهای این وزارتخانه مدیریت مصرف بوده چراکه این باور وجود دارد که تنها راه‌حل تنش‌های این دو صنعت همین موضوع است.

در این باره، رضا اردکانیان – وزیر نیرو – معتقد است که براساس آمار ارائه شده از مرکز آمار، آنچه که مردم در هزینه خانوار برای مجموع آب و فاضلاب و برق پرداخت می‌کنند، تنها مقداری بیش‌تر از هزینه‌ای است که برای دخانیات می‌پردازند. این سخن به آن معناست که چنانچه دخانیات کمترین سهم در سبد هزینه خانوار را داشته باشد، سهم مجموع آب و فاضلاب و برق اندکی بیش‌تر از دخانیات و رقم خیلی ناچیزی است. به گفته وی، اصلاح تعرفه پرمصرف‌ها راهی برای تامین درآمد کوتاه‌مدت نیست؛ ما زمانی که با استفاده از ابزار تعرفه بتوانیم مشترکان پرمصرف را برای پیوستن به الگوی مناسب مصرف تشویق کنیم، طبیعتا در بلندمدت خود را از صرف منابع فراوان برای احداث نیروگاه

چرتکه

شرط تعیین مزد توافقی کارگران چیست

بخش اقتصاد– یک کارشناس حوزه کار با هشدار به کسانی که به دنبال حذف حداقل‌های دستمزد در روستاها و شهرهای کوچک هستند، گفت: تا زمانی که قانون کار در راستای مزد توافقی اصلاح نشده، مجلس باید در برابر دیدگاه‌ها و طرح‌هایی که شأن و کرامت انسان‌ها را زیر سوال می‌برد، بایستد.

حمید حاج اسماعیلی در گفت‌وگو با ایسنا، اظهار کرد: مدتی است که بحث حذف حداقل دستمزد در مناطق روستایی و شهرهای کوچک را می‌شنویم که فارغ از دیدگاه و نیت طراحان و توجیه کمک‌های اشتغال به جای پرداخت دستمزد، باید دانست که اساسا طرح چنین مباحث و دیدگاه‌هایی بدون توجه به قوانین کشور قابلیت اجرا ندارد. متأسفانه زمینه پیدایش چنین افکاری ناشی از عدم رعایت مکانیسم‌های نظارتی در ایران است و اگر دستگاه‌های نظارتی به موقع ورود کنند کسی جرات نمی‌کند شأن و منزلت و کرامت انسانها را زیر سوال ببرد.

وی افزود: کسانی که دنبال حذف حداقل مزد هستند، استادشان به کارگاه‌های زیرزمینی و برخی روستاها و شهرهای کوچک است که در آنها کارگران از حداقل‌های قانونی محرومند و با دستمزدهای پایین هم تن به کار می‌دهند و فکر می‌کنند امکان بسط و توسعه این ساختار در شهرهای دیگر هم هست.

حاج اسماعیلی تاکید کرد: ظاهرا فراموش کرده‌ایم که قانونی به اسم قانون کار در کشور وجود دارد و ماده ۴۱ این قانون، تکلیف حداقل دستمزد و معیارهای تعیین آن را صراحتا مشخص کرده است، بنابر این طرح موضوع حذف حداقل مزد، ناشی از عدم آگاهی طراحان نسبت به قانون کار یا بی‌توجهی به قوانین کشور است.

این کارشناس حوزه کار تاکید کرد: در شرایطی که طی هفته گذشته خبر افزایش حداقل دستمزدها در برخی کشورها اعلام می‌شود، صحبت از طرح‌هایی که موضوع حداقل دستمزد در کشور را زیر سوال می‌برد، جای تعجب دارد.

وی ادامه داد: در حال حاضر نحوه تعیین دستمزد کارگران در کشور بر مبنای ماده ۴۱ قانون کار است و به لحاظ قوانین و استانداردهای بین‌المللی در بسیاری از کشورهای دنیا مزد حداقلی اجرا می‌شود، بنابراین حداقل مزد یک استاندارد جهانی است.

حاج اسماعیلی متذکر شد: درست است که روش‌های دیگری هم برای تعیین دستمزد وجود دارد ولی روش معمول که در بیشتر کشورها اجرا می‌شود، حداقل مزد است و در ایران هم به دلایل متعددی در قانون کار بحث حداقل دستمزد در ماده ۴۱ اشاره شده است؛ بنابر این اگر بخواهیم این روند را تغییر بدهیم، نیازمند تغییر قانون کار در این بخش هستیم.

این فعال حوزه کار، در عین حال هرگونه انعطاف در تعیین دستمزد را نیازمند بسترسازی دانست و گفت: با توجه به این که به لحاظ قانونی شرایط تعیین مزد توافقی در کشور وجود ندارد و قانون کار هم صلاح نشده روشی غیر از روش حداقل مزد را نمی‌توان برای عموم کارگران اجرا کرد اما اگر بخواهیم به سمت مزد توافقی برویم پیش شرط این کار حرکت از اقتصاد دولتی به سمت اقتصاد خصوصی است. به گفته وی، تعیین دستمزد توافقی یا صنفی یا جغرافیایی خوب است ولی در حال حاضر دولت کارفرمای بزرگ است و کارگاه‌های کوچک که مشمولان قانون کار در آن فعالیت می‌کنند، قدرت چندانی برای تعیین مزد ندارند بنابراین اقتصاد کشور باید به فعالیت‌های بخش خصوصی متکی شود تا مزد توافقی نتیجه بدهد.

حاج اسماعیلی در پایان اسنجام و استقلال سازمان‌های کارگری را از دیگر ضرورت‌های حرکت به سمت مزد توافقی دانست و گفت: هنوز در حوزه تشکیلات کارگری و کارفرمایی نتوانستیم استانداردهای لازم را اجرا کنیم به همین دلیل کارگران و کارفرمایان باید صاحب سازمان‌های صنفی مستقل و توانمندی شوند تا بتوانند مذاکرات دوجانبه و سه جانبه در خصوص دستمزد را پیش ببرند.

با وجود آن که در قانون کار اشاره‌ای به تعیین مزد منطبق‌های نشده است ولی شرکای اجتماعی می‌توانند برای تعیین حداقل دستمزد به شکل ملی یا منطقه‌ای یا بر اساس نوع فعالیت و صنعت، به توافق جمعی روی بیاورند. بر اساس ماده ۴۱ قانون کار، شورای عالی کار موظف است همه ساله میزان حداقل مزد کارگران را برای نقاط مختلف کشور یا صنایع مختلف بر اساس درصد تورم اعلامی بانک مرکزی و سبد معیشت خانوار تعیین کند.